

Nové zákony a povinná výměna kotlů

Stovky tisíc českých domácností čeká výměna kotle na tuhá paliva za nový, vyhovující přísnějším ekologickým normám. Důvodem je novela **zákona o ochraně ovzduší 201/2012 Sb. Konkrétně jde o § 41 odst. 16. Tudiž zákaz vstupuje v platnost přesně 10 let od nabytí účinnosti zákona, která vstoupila v platnost od 1. září 2012.**

Na co se musí majitelé starších kotlů připravit

Mnoho českých domácností bude muset vyměnit svůj stávající kotel za nový. Díky platnosti novely zákona o ochraně ovzduší již v roce 2022 nebude možné provozovat současné kotle na tuhá paliva, které přísnějším emisním normám nevyhovují. Povinnost výměny kotlů na tuhá paliva se týká veškerých spalovacích zdrojů, které nebudou splňovat emisní limity a mají tepelný příkon od 10 kW do 300 kW. **Zákaz užívání tedy mají kotle 1. a 2. emisní třídy, starší kotle bez označení emisních tříd a také kotle, které si šikovně kutilové vyrobili sami.** V praxi tedy lidé budou muset investovat do nového kotle s nižšími emisemi. Získají však modernější, úspornější a ekologičtější zařízení.

Proč bude nutné staré kotle vyměnit

Novela zákona o ochraně ovzduší nařizuje do konce roku 2016 provést autorizovanou revizi kotlů na tuhá paliva a od ledna 2017 jsou majitelé povinni na vyžádání obecního úřadu s rozšířenou působností předložit doklad o této revizi. Při nedodržení termínu jim hrozí pokuta až 20 tisíc korun. Od září 2022 budou mít domácnosti povinnost na základě těchto revizí prokázat, že jejich kotel normám vyhovuje a splňuje podmínky alespoň třetí emisní třídy. V opačném případě jim bude hrozit pokuta až 50 000 korun. Kontrolním orgánem přitom bude příslušný obecní úřad. Zákon vlastně provozování starších nevyhovujících kotlů přímo nezakáže, v praxi však už jejich provoz nebude kvůli velkým sankcím možný a lidé si budou muset pořídit kotel nový.

K povinnosti revizí

Zákon o ochraně ovzduší 201/2012 Sb. v § 17 a bodu h) stanovuje povinnosti provozovatele stacionárního zdroje **provádět jednou za dva kalendářní roky** prostřednictvím osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen „odborně způsobilá osoba“), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání OÚ obce s rozšířenou působností (LTM) doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem."

Paragraf 23 zákona o ochraně ovzduší pak stanovuje přestupky. U nich platí, že při **provozování kotle nesplňujícího emisní požadavky po 1. 9. 2022 hrozí jeho provozovateli pokuta až 50 tisíc korun.**

Co přesně znamenají emisní třídy kotlů

Emisní třídy specifikují účinnost a míru vypouštění emisí kotlů na tuhá paliva podle normy ČSN EN 303-5. Současné kotle nové generace jsou vyráběny s emisní třídou 3, 4 nebo 5. Staré kotle první a druhé emisní třídy jsou již považovány za zastaralé, a od roku 2022 je nebude možno ani provozovat. Po roce 2022 tedy bude možné používat už jen úspornější a ekologičtější kotle třetí a vyšší emisní třídy, včetně kotlů splňujících tzv. Ekodesign.

Na co by si lidé měli při výběru kotle ještě dávat pozor

Někteří výrobci nabízejí takzvané přestavbové sady, s jejichž pomocí je možné starší kotel modifikovat tak, aby třetí emisní třídě vyhovoval. Koupě kotle první a druhé emisní třídy a následné pořízení přestavbové sady však nemusí být v delším časovém horizontu finančně výhodné. Zákazník si totiž nejdříve koupí nový kotel s nižší emisní třídou a pak musí ještě investovat do přestavbového kitu. Navíc tato přestavba nemusí být jednoduchá. Doporučujeme raději investici do moderního kotle, který již dnes přísnější normy splňuje.

Jak velká je nutnost výměny kotlů a budou nové kotle dražší?

Zákon by měl především napravit situaci, kdy jeden nepřizpůsobivý občan je svým jednáním schopen zamořit půl vesnice. Cílem nových předpisů je tedy mimo jiné i zlepšení ovzduší v menších městech a na vesnicích. Modernější kotle "nové generace" jsou navíc účinnější a úspornější, jejich koupě se proto domácnostem vyplatí. Investice do nového kotle nebude tak velkým zásahem do rodinného rozpočtu, jak se někdy tvrdí.

Přehled termínů a změn v provozu kotlů na tuhá paliva

- září 2012** – Začíná platit nový zákon o ochraně ovzduší
- leden 2014** – Končí prodej kotlů na tuhá paliva splňujících podmínky 1. a 2. emisní třídy (dnes je 5 emisních tříd). Od ledna se smí prodávat jen kotle emisní třídy 3. a vyšší. Jakou má kotel emisní třídu, byste měli zjistit na jeho štítku či v technické dokumentaci.
- prosinec 2016** – **Všechny kotle musí projít autorizovanou revizí.**
- leden 2017** – Počínaje tímto datem jsou majitelé povinni na vyžádání OÚ obce s RP (LTM) předložit doklad o revizi kotle na tuhá paliva. V revizi bude uvedena i emisní třída kotle. Kdo revizi nepředloží, hrozí mu pokuta až 20 tisíc korun. Odhadovaná cena za revizi je asi 1500,- Kč. **Revize je povinná jednou za dva roky.**
- leden 2018** – Ukončení prodeje (nikoliv provozování) kotlů na tuhá paliva 3. emisní třídy. Budou se smět prodávat již jen kotle s emisní třídou 4 a výše (s účinností alespoň 82%).
- září 2022** – **Začne platit zákaz topení v kotlích 1. a 2. třídy. Bude se moci topit jen v kotlích 3. emisní třídy a vyšší - účinnost kotle musí být alespoň 73%. Kdo bude po 1. 9. 2022 topit v nevyhovujícím kotli, může dostat pokutu až 50 tisíc korun. Pokud účinnost kotle neprokáže revizí, pokuta je až 20 tisíc korun. Stejně tak bude hrozit pokuta 50 tisíc korun za topení nevyhovujícími palivy (odpadky, kaly, plasty atd.).**